

έχει βέβαια τις απαιτήσεις του, κ' η ζωή όμως έχει τις δικές της κι' ο Ζέντερμπεργκ είχε κάτι στην καρδιά του, που ήτανε ακόμα πιο δύσκολο να το εκφραστεί, πώς θ'άδελε δηλαδή να δανειστεί λίγο καρφέ και λίγο λάδι.—Το λίγο που είχανε θα ξοδεύτανε οε λίγο.

Κ' έτσι άρχισε να μιλά για την ταφή. Ναι, πώς θα μπορούσθε κανείς να τη θάψη, τώρα που το χιόνι ήτανε τόσο ψηλά, που μόλις ένας άνθρωπος μοναχά μπορούσθε να περάση ανάμεσα απ' το δάσος.

Ναι, πώς αυτό ήταν αδύνατο, όλοι συμφωνούσανε.

Αλλά, έτσι έλεγε ο Λάος, δεν έπρεπε να γίνεται σκέψη για την ταφή πριν ακόμα πεθάνει η γρηά. Ναι, ναι, την ίδια γνώμη είχανε κ' οι άλλοι. Κ' άφρα ή γρηά Λάος σκέφτηκε λίγο κ' έφαξε τις γνώμες, γύρισε πίσω στο Ζέντερμπεργκ μ' ένα δλάκερο φρονίτι καρφέ κ' ένα κανάτι λάδι. Αυτά έπρεπε να νά δειχτή, γιατί του τα δίνανε με την καρδιά τους, χωρίς ν' απαιτούνε να τα πάρουνε πίσω, γιατί όταν ένας άνθρωπος έχει φροντίδες και δυσκολίες οι άλλοι πρέπει να τον βοηθούνε.

Μ' όλο που ο Ζέντερμπεργκ είχε τόσα θλιβερά πράγματα στο κεφάλι του αισιανότανε και κάποια χαρά γ' αυτό, γιατί όταν επί τέλους πεθαίνουν άλλοι αυτός ο ίδιος πρέπει βέβαια να ζήση ακόμα.

Ο δρόμος στο γυρισμό ήταν ευκολότερος. Οι δυο άντρες πηγαίνανε οωπαινοντας, ο ένας πίσω από τον άλλο, ακολουθώντας τα φρέσκα ακόμα χνάρια του Ζέντερμπεργκ.

Σά φτάσανε στο δάσος είπε ο Ζέντερμπεργκ: «Εγώ θ' απορήσω, αν η γρηά ζή ακόμα.»

«Αυτό δεν μπορεί να το ξέρη κανείς», απάντησε ο Γιόχαν. Την ίδια όμως στιγμή σκέφτηκε πώς έπρεπε να του πη κάτι τις παρηγορητικό και πρόβλεσε: «Αχ Δέ βαριέσαι, θα ζή ακόμα!»

Σάν έφτασε ο Ζέντερμπεργκ στο σπίτι τίναξε απ' όξω προσεχτικά το χιόνι από πάνω του κ' ύστερα μπήκε μέσα. Κοίταξε το κρεβάτι κ' έμεινε κατάπληκτος σάν το βρήκε άδειανό. «Ένα αίτημα τον κούριεψε σάν απογοήτευση. Ίσως η γρηά να μη βρισκότανε οε τόσο επικίνδυνη κατάσταση. Ίσως νάχε πάει κι' όλας στο παχνί για να μην είχε όλότελα μόνη. Τις τελευταίες αυτές ώρες είχε ζήσει τόσο πολύ με τη σκέψη πώς θα πέθαινε κείνη την ώρα, που άρχισε να αισιάνεται τη γλήγορη αυτή άλλαγή οα μιάν απαγοήτευση. Ξάφρον άκουσε μιάν εξαστενημένη φωνη, που έτρεμε απ' το κρύο: «Εσύ 'σαι, Ζέντερμπεργκ.»

Πήρισε και είδε τη γυναίκα του, που καθότανε μαζεμένη στο τζάκι. Στηριζότανε στον τοίχο και τα γυμνά της πόδια, που κρατούσε άγνάγια στη φωτιά, βγαίνανε έξω από την άκρη του σκεπάσματος, που ήτανε τυλιγμένη. Τα σαχτιά καλλιά της πέφτανε σκουλιά σκουλιά πάνω σ'ο κειρινόχλωμο πρόσωπής της και το θαδουλο-τό σήμα της, που δεν είχε δότια, τ'εμούλιαζε απ' τον ποσετό.

«Γιατί ζάρωνες κεί δά;» ρώτησε ο Ζέντερμπεργκ και την πλησίασε κ' ένα αίτημα σόβου, οα να μην ήτανε πια συνήμι με τους ζωπιανούς.

«Ένα δυνατό ρίγος διαπεροούσε δλάκερο το κορμι της γρηάς, που μόνο με δυσκολία μπόρεσε ν' απαντήση:

«Τουριτούριαζα όλη την ώρα απ' τη στιγμή που-

φυγες.»

Μιά συμπόνια τον συνεπήρε, ακριβώς όπως τη μέρα που κοίταξε για τελευταία φορά το πιστό σκυλί του του κνηγιού, σάν είχε πια γεράσει κι' άρρωσήσει και το πήγαγε σ'ο δάσος για να το τουφειόσουνε.

«Το καλύτερο θάνε να ξαναπιάς σ'ο κρεβάτι σου», είπε. «Μπορείς να πιάς μονάχη;»

Κούνησε το κεφάλι της και κάτι μουρμούρισε. Μ' έκφραση πεισματάρικου παιδιού, που δεν μπορεί κανείς να του δάλη φρονήση, σιχρίξε πάλι το κεφάλι της σ'ον τοίχο κ' έκλεισε τα μάτια της, ενώ έτσι άσυνειδήτα τένωσε τα πόδια της κοντήτερα στη φωτιά.

Τότε τη σήκωσε σ'α χέρια του και την πήγε σάν ένα παιδι σ'ο κρεβάτι, την άκουμπησε απαλά και της βόλεψε τα μαξιλάρια.

Μετάφραση ΛΕΟΝΤΑ ΚΟΥΚΟΥΛΑ

(Το τέλο: σ'ο ερχόμενο).

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γ. Από τα δυό, μās άρεσε τούτο το δχτάστιχο:

Τι όμορφη που είσαι, θάλασσα,  
σάν άργιεύεις!  
Τι όμορφη που είσαι, θάλασσα,  
σά γαληνεύεις!

Μοιάζεις την κόρη που άγάπησα  
σά με παιδεύει!  
Μοιάζεις την κόρη που άγάπησα  
σά με χαϊδεύει!

κ. Πίπη Α. Μαρτίνη (Κέρκυρα). Τα «Νιάτα» είναι καλούτσικα και το τυπάρουνε δώ:

Αράπα με να σ' αγαπώ  
φιλά να σέ φιλένω—  
Τό ξέρεις πώς τίν έρωτα  
έγώ δεν ζητιανεύω.

Κι αν θες δροσάτα να περάς  
τα δλόχρυσά σου νιάτα,  
συντρόφε με άλάκερη  
στης εύτυχίες τη σφράτα.

Πάμε όμως να μās στέλνετε για την ώρα όλλα, γιατί έχουμε πολλά δικά σου.—κ. Π. Μάργ. Δοκίμασε οε κανένα όλλο θέμα γιατί δ,τι μās έστειλες δείχνει πώς ξέρεις να γράφεις, και πολύ καλά μάλιστα.—κ. Α. Ίκ. Όχι σάν το πρώτο, γ' αυτό δεν το δημοσιεύουμε. Στείλε μας όλλα, σ'ο καλούτσι του πρώτου, αν μπορείς.—κ. Γ. Ναθ. (Λευκάδα) Ξαναγράφ' το, μ' όσο μπορείς σύντομο, συντομώτατο, γιατί το πνίγει η πο'νολογία το καλό το θέμα σου.—κ. Θ. Α. Μαρ. Καλύτερο τώρα και ίσως δημοσιευτεί άργότερα.—κ. Ν. Σπαρ. (Ν. Φάληρο). Θά δημοσιευτεί άργότερα.—κ. Α. Π. Βορ. (Βόλος) Στείλε μας τίποτ' όλλο, σύντομο όμως κι δχι, για όνομα του Θεού, πατριωτικό.—κ. Νουσταλγό. Στείς σ'ο Παρίσι. Έργα μου βρισκονται σ'ο Βιβλιοπωλείο «Έστία». Πικραγαδάθης είναι κοινό ψευδώνυμο όλης της καρέας του «Νουμά». —κ. ΝηΟ. Θά δημοσιευτεί, άφου όμως, πρώτα μās δώσεις τ' αληθινό σου όνομα.—κ. Γρ. Ίσαρ. Νά την ξαναδουλέψεις απ' την άρχη τη μετάφραση γιατί οι στίχοι δεν είναι και τόσο καλοί.—κ. Α. Ρ. Κοντ. Αν ιδιαιτε- την περασμένη βδομάδα θάν το δημοσιεύαμε. Σήμερα, είναι παρακάτω πιά.—κ. Π. Σμ. Η «Μπαλλάδα» θάνη έτοιμη οε λίγο και θα πουλιέται 2—2 1/2 δραχμές, δεν ξέρουμε καλά καλά ακόμα. Για τάλλα τα βιβλια, ρώτησε το Βιβλιοπωλείο Βασιλείου (Σταδίου 42). Η «άποφυλάκτους» και τα «Όγια τρελλού» θα δημοσιευτούν άργότερα.—κ. Άλεξ. Φοίφ Στείλς τα ημεϊώματα. Τα ποιήματα είναι δημοσιευμένα. Το διήγημά σου θάν το διαβάσουμε και αν είναι καλό θα δημοσιευτεί.—κ. Θέα. (Μεσολόγγι). Δεν τους άφίνεις να γαντζούν! Ποιός τους λογαριάζει πιά!.—κ. Φοίτο Α. Θά δημοσιευτούν άργότερα. Μη βιάζεσαι.—κ. Άγέρα. Καλά, μ' όχι τόσο καλά όπως μπορούσες νάν τα κάμεις, αν το δούλευες περισσότερο.—κ. Σίς. Θά δημοσιευτεί άργότερα.

## ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΙΚΡΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

### ΖΗΤΩ Ο ΜΙΣΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ!

— Πώς σ'αφ φαίνεται λοιπόν ή νέα ιστορία του «Καπετάν Σάββα» στη Ρουμανία;

— Μ' ένθουσιάζει.

— Σ'αφ ένθουσιάζει ό άπίστευτος αυτός Μισελληνισμός;

— Κάθε Μισελληνισμός! Μήπως δέν είμαι ένθουσιασμένος άπ' τον Μισελληνισμό του Μπάουτσερ, άπ' τον Μισελληνισμό της «Ιντέα Νατζιονάλε», άπ' τον Μισελληνισμό του Ντ' Ανούτζιο άκόμα, άπό κάθε παλιό και νέο Μισελληνισμό;

— Και ό Ντ' Ανούτζιο λοιπόν; Φρίκη! Δέν μ'αφ έφτανε ό Λοτί; 'Ο Ντ' Ανούτζιο, πού σ' ένα πέρασμά του άπ' την Αθήνα, μ'αφ έδινε την ώραία, ρωμαντική ύπόσχεση, πώς γυρίζοντας άπ' την Κέρκυρα, όπου πήγαινε νά γράψη τό περιφημο «Φουόκο», θάρχότανε νά τό κρεμάση, ως άνάθημα, σε μιá κολόνα των Προπυλαίων; Κι' αυτός άκόμα;

— Δέ θυμόσατε λοιπόν κάποιους παλιούς του στίχους, άπ' τις «Ωδές της Στεριάς και της Θάλασσας», όπου, με τή συνειδημένη του μεγαλοπρέπεια, όνομάζει την καινούργια Ελλάδα «τόρνη»; Οι στίχοι αυτοί θ' άξιζε νά βρεθούν και νά μεταφραστούν.

— Σ'αφ ένθουσιάζουν κι' αυτοί;

— Δέ φαντάζεστε πόσο! 'Ο ποιητής είχε περιποιηθῆ και την Ελλάδα, όπως είχε περιποιηθῆ, στον ίδιο καιρό, και τή μεγάλη του συμπατριώτισσα και φιλενάδα, την Έλεονώρα Ντουζε.

— Την είχε ακολουθήσει νομίζω τότε στην Αθήνα.

— Ακριδώς. Έπειτα πήγε στην Κέρκυρα μόνος του και, με την ήσυχία του, την περιποιήθηκε τή φτωχή, μέσα στο «Φουόκο» άπάνω-κάτω με τον ίδιο τρόπο, πού περιποιήθηκε και την Ελλάδα. Τώρα τελευταία, όπως θα είδατε, περιποιήθηκε, μ' έναν άνάλογο τρόπο, τον Βενιζέλο. Τόν είπε 'Οδυσσίδα! Δέν μπορείτε νά φανταστήτε πόσο είμαι ένθουσιασμένος. 'Ο Μισελληνισμός φουντώνει. Οι οίωνοι είναι άριστοι.

— Αρχίζω νά σ'αφ ύποπτεύομαι.

— Αλλά γιατί, φίλε μου; Τό μέτρο, για την αξία και τή δύναμη ενός ανθρώπου κ' ενός λαού, είναι ό άριθμός των έχθρών του. Η Ελλάδα μας αρχίζει νά λογαριάζεται. Άλλοτε τή θρίζανε οι μικροί της γείτόνοι. Τώρα δέν τή χωνεύουν οι μεγάλοι. Μικρό σημάδι τό νομίζετε αυτό;

— 'Ο Φιλελληνισμός λοιπόν; 'Ο Ιστορικός Φιλελληνισμός;

— 'Ο Φιλελληνισμός ήτανε τό χάδι του μεγάλου και του δυνατού πρὸς τό αδύνατο βρέφος. Τούπιαναν τό μαγουλάκι του: «Νά ζήσης, παιδάκι μου, νά μεγαλώσης». Έχετε την αξίωση νά εξακολουθούν νά του πιάνουν τό μαγουλάκι του και τώρα, πού τό βρέφος έγινε άντρας; Θα ήτανε άστείο. Και θα ήτανε άπελπιστικό!

— Και όμως ή αγάπη είναι κάτι, για μικρούς και για μεγάλους.

— Η αγάπη ναί. Όχι ή αισθηματολογική τρυφε-

ρότητα. 'Ο Ιστορικός Φιλελληνισμός, πού μου θυμίζετε, ήτανε μιá συγκινητική τρυφερότητα. Άπάνω όμως κι' άπ' την αγάπη, στέκεται ή εκτίμηση των φίλων. Κι' άπάνω άκόμη άπ' την εκτίμηση των φίλων, στέκεται τό μίσος των έχθρών. Μέτρα μου τους έχθρούς σου και μέτρα μου την ένταση τῆς έχθρας των, νά σου πῶ ποιός είσαι και πού βαδίζεις.

— Τό συμπέρασμά σας;

— Δέν τό μαντέψατε άκόμα;... Ζήτω ό Μισελληνισμός!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

### ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Τό βιβλιοπωλείο Βασιλείου έβγαλε σε κομψό βιβλιόρακι τή «Βασίλισσα του Σαβᾶ» και δυό άλλα δηγήματα του Κνουτ Χάμσουν, μεταφρασμένα άπό τό συνεργάτη μας Λέοντα Κουκούλα.

— 'Υστερ' άπό δυό τρία φύλλα θα δημοσιεύσω ένα μεγάλο δηγήμα του Κόστα Νταϊφᾶ πούχει τίτλο «Θεσσαλία» και θέμα του τό Άγροτικό ζήτημα.

— 'Ο «Πυράδος» πού βγαίνει ύστερ' άπό λίγες μέρες θαεί κοντά στην άλλη διαλεκτή φιλολογική ύλη του, κ' ένα καινούριο Παριζιάνικο δηγήμα της κ. 'Ιουλίας Περασάκη με τον τίτλο: «Μον pauvre Jean!...» Με τό δηγήμα της αυτό ή κ. Περασάκη δείχνει πώς τό ταλέντο της ξετυλίγει ται άλματικά και τῆς άνοίγει πλατύτερος ορίζοντες στην Τέχνη. Δηγιέται σ' αυτό άπλά, φυσικά, ένα έπεισόδιο άπό τά τόσα του μεγάλου πολέμου κι' όμως κάτω άπό την τέτοια διήγηση ξεβγαίνει μιá όργη και μιá κατάρα κατά τῆς άπάνθρωπης στρατοκρατίας. Νά, τό μεγάλο μυστικό τῆς τέχνης τῆς.

### ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

— Συγκεντρωμένη σε αξιόλογο βιβλίο, βγήκε τις τελευταίες μέρες ή μελέτη του κ. Γ. Γεωργιάδη για την «Έπίδραση του πολέμου στις σοσιαλιστικές θεωρίες», πού πρωτοδημοσιετήκε στη «Νεοελληνική Έπιθεώρηση». Με γνώσεις του θέλματος κι αξιο κριτικό πνεύμα ό νέος συγγραφέας, εξετάζει τή δράση του σοσιαλισμού, και προμιντεύει τή βέβαιη νίκη του, άφιερώνοντας κάμποσα κεφάλαια για ήν ελληνική μορφή του κοινωνισμού. Θα θέλαμε τή γλώσσα του άπλούστερη, για νά κέρδιζε ή μελέτη του τή συμπάθεια πλατιού λαϊκού κύκλου, πού θα του ειλαν έτσι το βιβλίο πολύτιμο.

### ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

*Γαλλία.*— 'Ο Charles Morice πέθανε στις 18 του Μάρτη. Πολύ νέος γίνηκε γνωστός στους φιλολογικούς κύκλους για την πρωτοτυπία στις ιδέες και την εύκολία στην έκφρασή του. Άν και δε σύχναζε τό φιλολογικά κέντρα, σχετίστηκε με τον Verlaine, τό Mallarmé τό Gauguin, τον Carrière, τό Rodin και πάοκως νά εμπνευστεί και νά εμπνεύσει τους μεγάλους αυτούς έργατες τῆς τέχνης. Η πρωτότυπη ιδεολογία του είχε άπίστευτη επίδραση τόσο στην ποίηση, όσο και στη ζωγραφική και στη γλυπτική.

Δημοσεψε πάνω άπό είκοσι βιβλία, χωρίς νά κατορθώσει νά ποαγματοποιήσει τις παράδοξες θεωρίες του, μετάφραση έργα του Dostoievsky, κι' έγραψε κριτικές για τους φίλους του. Στο τελευταίο του βιβλίο, «Τό ξαναγύρισμα ή οι λόγοι μου», δείχνει μιá βηθεϊά πε ιφρόνηση για τους ανθρώπους, και κρεάει τις έλπίδες του άπ' τό Θεό. Τό παρακάτω κομμάτι, χαρακ ηριστικό του έργου του, είναι παρμένο άπ' τό τελευταίο αυτό βιβλίο.

«Γιατί άνάβαλα τόσο πολύ την όριστική ποαγματοποίηση των ιδανικών μου; Γιατί δε μου επ τρεπτόταν νά έκφραστώ έξω άπό τό όρια του 'Απόλυτου, και γιατί μου έλειπε τό κύριο στοιχείο τῆς έκφρασης για κείνα πού βρίσκονταν μέσα στον κύκλο του 'Απόλυτου: ή πίστη σ' ένα Θεό».

'Ο Charles Morice γεννήθηκε τό Μάη του 1861.

— Τις τελευταίες δε απέντε μέρες βγήκα στο Παρίσι «όδρομος του Σταυρού» του Claudel, τα «τραγουδιί του πολέμου» το: Richerpin, και το «τραγουδάω» του Claude Réal.

**Ἡ μεταπολεμικὴ λογοτεχνία.** — Ἡ παρισινὴ «Revue» δημοσίεψε ἕνα ἄρθρο τοῦ Gaston Souvebois γιὰ τὶς πνευματικὰς τάσεις τῆς Γαλλίας: πρὶν κ' ὕστερ' ἀπ' τὸν πόλεμον, Ἐίναι ζήτημα ποῦ γεννήθηκε σ' ὅλες τὶς χώρες ὕστερα ἀπὸ τὴ μεγάλη ἀνθρωποθυσία, μὴ ποῦ θαρῶντες, ἢ συζητήσῃ του εἶναι ἴσως ἀκομὴ πολὺ πρόωρη. Ἐναὶ δυνατὸς ἐθνικισμὸς βγαίνει ἀπὸ τὸ ἄθροισμὸν ἑθνικῶν ἐγωισμῶν, ποῦ βεβαίως ὡς σ' ἕνα σημεῖο ὡς τὸ σημεῖο ποῦ δὲ σκοπιῶνται, μόνον ζωντανεύει τὸν αὐτισμὸν τοῦ συγγραφέου, δὲν μορεῖ παρὰ ν' εἶναι εὐεργετικὸς γιὰ τὴν τέχνην. Νομῶμε ὅμως; πῶς ὁ συγγρ. φέας τοῦ ἄρθρου ποῦ ἀναφέρομε παρὰ πάνω, παρατραβάει τὸ σκοινί, ὅπως καὶ μερικὸν ἀπὸ τοὺς δικούς μας παρεξηγῶντες κάποια ἀξιόλογα τῶν λευτερώματων; τῆς ἑλληνικῆς γενικῶν, τέχνης ἀπὸ τὴ δουλικὴ τῆς ἐξάρτησιν ἀπὸ τὴ Δύση, καὶ τὸ ξεμπασιάρδεμα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Νομίζομε ἀκόμα πῶς; ξεχνοῦνται κίτι ἄλλα ἰδανικά ποῦ κανεῖς δὲν μορεῖ νὰ τα ἀγνοῆσῃ ἢ νὰ μὴν παραλεχθεῖ ὁ πλατὺ τοὺς ξίπλωμα ἀπάνω σὲ δολοκλήρη τὴν οὐλομένην.

Ἡ ἔρευνα, λέει, τῶν τάσεων τῆς φιλολογίας ἔχει ἀποδείξει πῶς τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς ποῦ προηγήθηκε τὸν πόλεμον ἦτανε μίαν γενικὴ σύγχυσις καὶ σκόπιμα τῶν προπαθειῶν... Καμιά μεγάλη ἰδέα, καμιά μεγάλη ἀρχή, κανένα μεγάλο αἰθίμα δὲν ἔφερον, ἀνδρὶ τῆ γενικῆ ὁμοφωνία, τουλάχιστον ἐκεῖνη τὴν πνευματικὴ συνοχὴ ποῦ γέννησε ἄλλοτε τὴ ρομαντικὴ κίνησι καὶ ἀργότερα τὴ νατουραλιστικὴν.

Ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὴ νίκη ἐλπίζει ὁ συγγραφέας τοῦ ἄρθρου ἕνα τέλος στὴν ἀναρχία, μιλεῖ γιὰ κάποια πειθαρχία ποῦ, ὁμολογοῦμε, μᾶς περιρρεῖ κομμάτι ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν τέχνην καὶ τὴ σκέψιν, καὶ ξεχωρίζει ὁρισμένους σχολὰς ποῦ θὰ ζήσουν καὶ θὰ κυριαρχήσουν καὶ θὰ καρποφορήσουν μετὰ τὸν πόλεμον. Ἀπὸ τὶς πέντηνα πέντε σχολὰς ποῦ, καθὼς γράφει, φανερώθηκαν ἀπὸ τὸ 1885 καὶ πρὸ πάντων στὰ δεκατέσσαρα πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμον χρόνια. ξεχωρίζει πέντε ἔξι ποῦ τοὺς ἀντιγράφει δικαίωμα ζωῆς: τὸν Ὀλοκληρωτικὸν Ἐθνικισμὸν, τὸν Ἐθνικισμὸν τῆς Χώρας καὶ τῶν Νεκρῶν, τὴ θεωρίαν τοῦ Λατινικοῦ Συνδέσμου, τὸ Occidentalime μὲ τὸ δικὸν ἰδανικόν, τὸ νέο Κλασικισμὸν.

Τὴν εἰκόνα τοῦ μελλομένου Νεοκλασικισμοῦ δὲν μορεῖ ἀκόμα νὰ τὸνε φανταστῇ. Τὸν ὀρίζει ὅμως ἔτσι:

Ἐξέρουμε πῶς εἶναι ἡ ἀντίληψις ἑνὸς τέτοιου κοινωνικοῦ συστήματος ποῦ ὅλα τὰ στοιχεῖα ποῦ τὸν ἀποτελοῦν νὰ εἶναι ὁργανωμένα καὶ τοποθετημένα τὸ καθένα κατὰ τὴ γενικὴν τοῦ χρησιμότητα καὶ τὴν ἀνθρωπίνην αἰτίαν γιὰ τὸ καλὸν τοῦ συνόλου καὶ τοῦ ἀτόμου. Ἐξέρουμε πῶς εἶναι ἡ παραδοχὴ, ἀπ' ὅλα τὰ σκαλοπάτια τῆς κοινωνίας, μίαν θρησκείαν πειθαρχίας. Ἐξέρουμε πῶς εἶναι ἕνα πνεῦμα, μίαν φιλοσοφίαν τῆς ζωῆς ποῦ ἱκανοποιεῖ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδίαν, γιὰ τὴ μεταξίφωσις ὅλα τὰ δεδομένα τῆς γνώσεως. Ἐξέρουμε πῶς εἶναι τὸ ρυθμισμένον αἶσθημα τῆς ἰδίας τῆς ζωῆς... Ἐξέρουμε πῶς εἶναι μίαν ἁρμονικὴν γνώσιν τῆς ζωῆς ὅπου ὅλα τὰ πράγματα βλέπονται μετὰ τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν, καὶ ὅπου τὰ συστατικά τῆς ζωῆς εἶναι ταχτοποιημένα γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν μίαν παγκόσμιας ἰσορροπίας, ποῦ εὐχαριστεῖ τὸ λογικὸν καὶ ἱκανοποιεῖ τὶς ἐπιθυμίας τῆς ἑσωτερικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου...

Ἐὰν χάνομε, λέει πάρα κάτω τὸ πῶς σπουδαῖο μέρος τῶν εὐεργετημάτων τῆς νίκης... ἀνδρὶ δὲν τὸ βλέπαμε πῶς ἡ νίκη μᾶς ὑποχρεῶναι με βαρύτερα καθήκοντα ἀπέναντι στὴ Γαλλίαν τοῦ αἵριο. Τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι λεύτερο καὶ δὲν προχωρεῖ κατὰ τὴ φαντασίαν τοῦ μονάχα...

Ἐὰν εἶναι, λέει, ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος «μὴ ἀπὸ κατάστασιν τῶν σπουδαιότερων ἐθνικῶν ἀρετῶν ὅπου θ' ἀνακαλύψομε τὶς ἰδιότητε; τῆς φιλάνθρωπιαν καὶ τοῦ γενικοῦ πολιτισμοῦ ποῦ θαρροῦσαμε πῶς θὰ τὶς βροῖσαμε μόνον στὸ διεθνισμὸν καὶ τὸν οὐμανιταρισμὸν».

Φανταζόμεστε πῶς τὸ ἀγνάντεμα τῆς Τέχνης ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀποψη, μετὰ τὶς πέντε ἢ ἔξι σχολὰς του, θὰ εἶναι μόνον ἕνα μέρος τῆς φιλολογίας τῆς αἵριο, ἕνα μέρος ποῦ μορεῖ νὰ μὴν εἶναι μήτε τὸ μεγαλύτερο, μήτε τὸ ὁμορφύτερο.

Ἄγγλια. — Ἡ Ἄγγλικὴ πολεμικὴ ποίησις. — Στὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν Quarterly Review ὁ Arthur Waugh γράφει τ' ἀκόλουθα: «Ὁ ρεαλισμὸς τοῦ πολέμου ἔδωσε στὴν

ποίησιν ἕνα νέο προσαντολισμὸν καὶ μίαν ἀνύψωσιν στὴν ἐμπνευσιν, ποῦ δὲ θὰ μοροῦσε νὰ δώσει ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἡσυχία καὶ γλυκερὰ ζωὴ τῆς. Ὅμως ὁ πόλεμος δὲν ἔκανε τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ δώσει τὰ ὄλικά γιὰ τὴν ποίησιν, καὶ πρέπει ἡ τέχνη νὰ προσθέσῃ σὲ κάθε γεγονός τὴ μυστικὴν τῆς ἐρμηνείαν, γιὰ τὸν πόλεμον, αὐτὸς ὁ ἴδιος, εἶναι κατὰ ἐντελῶς ἀντίθετον στὴν ποίησιν. Ἐνῶσιν ὁ ποιητὴς περιουρίζεται στὸ θύροβον, τὴ βία καὶ τὴ φρίκη, δὲν μορεῖ νὰ δημιουργήσῃ τίποτα καλόν. Ὁ λοχαγὸς Graves ἐβγήκε ἀπὸ τὸ σωστὸ δρόμον παρουσιάζοντας τὸ ἀπαίσιον πορτραῖτον ἑνὸς ἐχθρικοῦ πτώματος. Γιὰ νὰ μορεῖ ὁ πόλεμος νὰ γεννήσῃ ἕνα ὠρθίον ποιητικὸν ἔργον, πρέπει νὰ δίνει μόνον τὴν ἐμπνευσιν καὶ ν' ἀφίεται ἡ φαντασίαν τοῦ τεχνίτην ἐλεύτερον νὰ ἐκφράσῃ κατὰ τὸ δικόν του τρόπον.

Συγχρονοῦνται τὴν ἑα σύγχρονην ποίησιν μετὰ κείνην ποῦ κυριαρχοῦσε πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμον, βλέπει κανεῖς ποῖα ἐξαγνιστικὴ ἐπίδρασις εἶχε γι' αὐτὴν ἡ παγκόσμια πάλιν. Ἡ καινούργια ποίησις εἶναι τίμια καὶ δυνατὴ, καὶ πολὺ ἐμορφῆ. Ἡ ποῖα μὴ, ἡ κοινοτοπία, ἡ ἐκνευρικότης δὲν ὑπάρχοιν πιά, καὶ μορὶ μ' αὐτὰ ἔλειψαν ὁ ἐγωῖσμος καὶ ἡ στενοτότητα τοῦ πνεύματος τοῦ ποιητοῦ καιροῦ.

Τὸ δῆγμα τοῦ Ἰψεν: Ζῆσε τὴ ζωὴ σου, ἔλυσσε σάν τὸ τὸ χιόνιν σὶν ἡλιον, μπροστὰ στὴν ἀλήθειαν πῶς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀνήκει σ' αὐτὸν τὸν ἴδιον μονάχα καὶ πῶς τὴνε χωροῦσται σ' ὀλάκερην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ ψυχικὴ αἰσθηματικότης ἔλειψεν ἐπίσης: ὅσο γιὰ τὴ θρησκείαν, ἀν ἡ δύναμις τῆς χαλάρωσε μετὰ στὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἔδωσε τὴ θέσιν τῆς σὲ μίαν ψηλὴν καὶ αὐστηρὴν ἠθικὴν.

Ἐτσι λοιπόν, ἀν ἡ ποίησις ὑπόφερε πολλὰς δοκιμασίας στὸ διάστημα τοῦ πολέμου, βγαίνει νικητὴ ἀπ' αὐτὰς. Κατέβηκε μέσα στὶς σκοτεινὰς καὶ τὶς ἐφώτισσε. Ἄν ὁ πόλεμος ἔκανε τὰ παιδιά μας ἡρώες, τὰ ἔκανε μίξιν καὶ ἄνδρες. Καὶ σάν ἄνδρες, δὲ φοβοῦνται νὰ ποῖνε τὴν ἀλήθειαν γιὰ τὴ σκληρὴν πειθαρχίαν, ποῦ ἀπ' αὐτὴν βγαίνουν μεταμορφωμένοι».

Πῶς ἕνα τέτοιο μεγάλο δρῆμα, σάν τὸν παγκόσμιον πόλεμον, δὲν μορεῖ νὰ περιρρεῖ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν κόσμον δίχως ν' ἀφίσει τὰ σημάδια του σὲ κάθε φανέρωμα τῆς ζωῆς δὲ θέλει συζητήσῃ. Πῶς τὰ σημάδια αὐτὰ θὰ εἶναι οἱ σπόροι μίαν καλύτερης ἀνθρωπότητος κωδικεύεται ἡ αἰσιοδοξία μὲς νὰν τὸ πιστεύει. Πῶς τ' ἀποτελέσματα ὁμοῦ τοῦ φουβερὸν αὐτοῦ πολέμου γιὰ τὴν ποίησιν θὰ εἶναι αὐτὰ ποῦ νομίζει πῶς κίολος τὰ βλέπει ὁ κ. Arthur Waugh, δυσκολενοῦμαστε νὰ τὸ πιστεύομε: νομίζομε πῶς τὴ στιγμὴν ποῦ ἡ Τέχνη φεύγει ἀπὸ τὸ δῶγμα τοῦ μεγάλου Νορβηγοῦ, θὰ πάψει νὰ εἶναι πιά ὠραία τέχνη. Ἐνῶσιν ἡ γῆ δὲν ἀποφασίζει νὰ βγάξῃ μόνον λουλούδια χρῆσιμα γιὰ τὸ μαγερεῖον καὶ γιὰ τὸ φαρμακεῖον, καὶ ἡ Τέχνη θὰ ἔξα ολουθῆσῃ νὰ λουλουδίσει, δίχως νὰ ἔχει συνειδησῇ ἀν τ' ἀνθὴ τῆς εἶναι χρῆσιμα γιὰ ὀλάκερην τὴν ἀνθρωπότητα ἢ καὶ ἕνα μέρος τῆς καὶ θῆς; τὰ χρῆσιμα ἴσως οὔτε κἀν νὰ φανταζεται πῶς τῆς πληρώνει χροῖος. Καὶ προχωρώντας ἀκόμα θὺ μοροῦσαμε νὰ ὑποστηρίξομε πῶς τὸ «Ζῆσε τὴ ζωὴ σου», καλὰ ἐφαρμοσμένον, εἶναι ὁ μόνος ἠθικὸς τρόπος γιὰ νὰ δουλεύει κανεῖς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ στὶς πῶς πραχτικὰς ἀκόμα ἀνάγκης τῆς.

## ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Κ Ν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ. «Τὸ τραγοῦδι τῆς Ἡλιόκαλης», Ἀλεξανδρεία 1917. Παιῖμα ἀπὸ 29 τετραστίχους στροφῶς σὲ ἀρκετὰ σφιχτοδεμένο δεκασύλλαβον, ἀνομοκατάληκτον στίχον. Ποίησις λογία μ' ἕνα βαθὺ ὄνειρον λευτεριάς, ὁμορφιάς καὶ ἀγάπης.

— Β. ΑΠΕΙΡΑΝΘΙΤΗΣ. «Νύχτα τοῦ Θανάτου» Ἐκδόσι τοῦ φιλολογικοῦ ὁμίλου «Νέα Ζωὴ». ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας προλογίζει ἔτσι τὴ σύντομήν του διήγησιν:

Οἱ κοινωνικὰς αὐτὰς συντομὰς, γραμμὰς, εἶνε παρμένες ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ φτωχόκοσμου. Ἀπὸ ἕνα πτωχικὸν σπιτάκι ποῦ βρισκεται στὴν συνοικίαν Μακρυγιάννην στὸ δρόμον Βέικου, ὅπου καθότανε ὁ πιστὸς Νίκος Κλυθβάτος. Δὲν εἶνε σύλληψις τοῦ συγγρ. φέας. Εἶνε πραγματικὸς καὶ ὁποῖος δὲ πιστεύει νὰ ὁ δρόμος. Ἀφίνω τῶν ἐννιά μηνῶν τῆς ἀρρώστειας του τὴ τροφῆν, καὶ μιλῶ γιὰ τὴν τελευταίαν νύχταν τοῦ θανάτου τοῦ δυστυχικοῦ αὐτοῦ νέου ποῦτυχε νάνε γεννημένος ἐργάτης.

— ΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΑΔΑΚΗΣ. — «Γέλα Παλιότσο», σελ. 24. Ἐκδότης ὁ συγγραφέας. Ρέθυμνον.

# ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ

## ΕΙΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

75,000,000 ΤΟΚΟΣ 6,32%

ΕΓΓΡΑΦΑΙ 15-20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ  
ΕΚΑΣΤΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ 100 ΔΡΑΧΜΩΝ

**ΤΙΜΑΤΑΙ 95 ΔΡΑΧΜΑΣ**

**ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ: ΤΑ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΕΓΓΥΩΝ ΠΡΟΣΩΔΩΝ**

τὰ ὅποια εἶναι τριπλάσια τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ δάνειον καὶ κατατίθενται εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν.

Αἱ ὁμολογίαι καὶ τοκομερίδια εἶναι ἀπηλλαγμένα παντὸς φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Τὸ τίμημα καταβάλλεται τοῖς μετρητοῖς ἢ κατὰ δόσεις.

Ἄρ. 15 κατὰ τὴν ἐγγράφην 15-20 Ἀπριλίου

- » 40 ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς
- » 40 ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς

Ὅταν ἡ πληρωμὴ γίνεται δι' ἐντόκων, γραμματίων ὠφελοῦνται ἐπὶ πλεον οἱ ἀγοράζοντες 1 δραχ. κατὰ ὁμολογίαν.

Ὅταν ἡ πληρωμὴ γίνεται ἀμέσως (τοῖς μετρητοῖς ἢ μὲ ἐντοκα) οἱ ἀγοράζοντες λαμβάνουσι τόκον προεξοφλήσεως 1,20ο)ο εἰσέτι.

